

„Kaunim linn on Eestis Tartu“

1) Aastast 1994 mängitakse Tartu mälumängumeistrivõistlustel külalislahkes füüsikahoones. Mis aastal aga see hoone valmis ? (+/- 2aastat 1 punkt)

2) Keskaja populaarsemateks palverännakukohtadeks Eesti aladel olid Vastseliina linnuse lossi kabel, mis omas musta Püha Risti ja Pirita klooster. Tähtis reliikvia oli ka Tartu Toomkirikul, siin säilitati Püha Blasiuse üht kehaosa, mis olevat muutunud suureks väärtuslikuks safiiriks. Mis kehaosa ?

3) See tuntud tartlane elas aastatel 1916-1991. Temast ja tema õpilastest valmis 1972.a. Hans Roosipuul film „Otsin luiteid“, mis Cortina d` Ampezzo filmifestivalil pälvis hõbekarika. Kes?

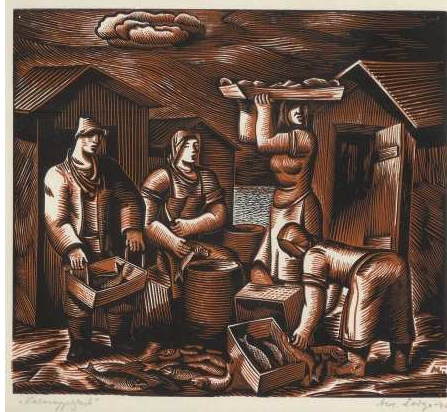
4) 16.saj. keskpaiku asetses Tartus Saksa väravate vastas (praeguse kaarsilla juures) Emajõe saarel Vene kaubahoov. Kui toleaegele saare nimele lisada a-täht, saame ühe Euroopa pealinna ladinakeelse nime. Nimetage saar või Euroopa pealinna ladinakeelne nimi !

5) „Vanemuise“ uus maja avati 09.12.1967.a. ühe Eesti helilooja ooperiga, mis „Estonias“ esietendus 1965.a. Teos mille põhjal ooper oli kirjutatud, valmis aastal 1938. Nimetage autor ja ooper !

6) Pildil mängitakse **Txalaparta**t ja tegemist on ühe rahvuse löökpilliga, mis koosneb alusele asetatud erineva jämedusega puust laudadest, mida lüüakse 50 cm pikkuste puust keppidega (makilak). Mis rahvas mängib seda pilli?

7) Kes on autor ?

8) Kes on pildil ?

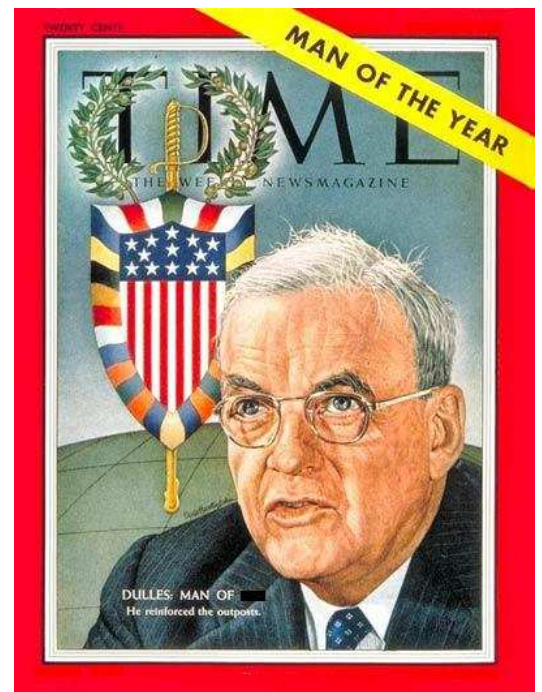

9). Kes on pildil ?

10) Mis kalapüügiriista pildil kasutatakse ?

11) The Daily Telegraph väitel on arvutiprogrammeerija William Tunstall-Pedoe välja arvanud objektiivses plaanis kõige igavama päeva alates aastast 1900. Keerukate algoritmide abil leidis programm, et too konkreetne pühapäev 11.aprillil (Hiina kalendri järgi hobuseaastal) oli oma üheülbalisuses silmapaistvalt erakordne. "Kui ühel tüüpilisel 20. sajandi kuupäeval on reeglina sündinud mitu tähelepanuväärset isikut, siis mingil põhjusel sündis tol päeval vaid üks taolisele staatusele pretendeerida võiv inimene, Türgi akadeemik Abdullah Atalar," ütleb Tunstall-Pedoe. Tol päeval toimusid veel Belgias parlamendivalimised ja suri Oldhami klubi Athletic jalgpallur Jack Shufflebotham. Arvatakse ka, et tollel 11. aprilli õhtul hauti veel plaane paleepöördeks Yanamis, toona väikeses Prantsuse koloonias Indias, aga tol konkreetsetel ööl ei toimunud mitte midagi. Ja oligi kõik. Et oleks kergem vastata, lisame vihjeks pildi. Mis aastal see erakordselt igav päev aset leidis?

12) Naadabi ja Abihu põletas Jehoova püha tuli, kui nad sisenesid koguduse telki. Nende vendadest Eleasarist ja Iitamirist said ülempreestrid. Kelle pojad olid eelmainitud Naadab, Abihu, Eleasar ja Iitamir?

13) Oktoobris 1962.a. moodustas tollane USA president kriisikomitee, kutsudes kokku usaldusväärsetest riigiametnikest nõunike kogu, (kokku 14 riigivalitsemise võtmefiguuri), et ära hoida III maailmasõja puhkemist, mis võis iga hetk lahvatada Kariibi mere kriisi tagajärjel. Võtmeroll selles nõukogus kuulus J.F.Kennedy vennale Robert Kennedyle. Mis nime all sai see komitee tuntuks?

14) Alkyone, Elektra, Kelaino, Maia, Merope, Sterope ja Taygete. Kellena või millena meie neid tunneme?

15) Küsitav sündis 1904.a. Narvas ja suri 1983.a. Brisbane's. Tema tööde ja tegemiste hulka kuuluvad järgmised faktid:

- 1939-1940 allveelaeva „Kalev“ komandör
- 1942-1944 Saksa luurekooli ülem Leetses
- 1973-1977 Vabariigi Valitsuse minister eksiilis
- 1977-1983 Vabariigi Valitsuse majandusminister eksiilis

Kes?

16) Näete pildil maailma kõige kiirekasvulisemaks õistaimeks peetavat ja Californias kasvavat agaaviliste sugukonda kuuluvat Hesperoyucca whipplei'd, mille kuni 4,5 meetrine õisik on kasvanud 14 päevaga koguni 3,65m. Oma eestikeelse nime on taim saanud ingliskeelse nime eeskujul. Mis taim?

17) 2010 aastal leiti Rootsi läänerranniku vetest 3,5-meetrine haruldane kala (Regalecus glesne), mis võib kasvada kuni 12 meetri pikkuseks ja mida viimati nähti Rootsis 1879. aastal. Selle kala kohta ei ole palju teada, kuna ta elab väga sügaval vähemalt 1000 meetri sügavusel ja paljude arvates on just nemad tekitanud müüte merekoletistest. Kala ise kuulub kiiruiumsete hulka. Millist, üsnagi austavat nime kannab see kala ?

18) Näete pildil vareslaste sugukonda kuuluvat lindu, kes elas vabas looduses viimati veel ainult ühel 10 400 km² suurusel saarel, mille järgi on ta ka oma nime saanud. Välimuselt sarnaneb mustvaresele, kuid tal on palju paksem nokk ja ümaramad tiivad. Kehapikkus on 48-50 cm. Viimased kaks sellel saarel looduses elavat varest surid 2002. aastal. Vangistuses on säilinud veel mõned linnud, kuid tõenäoliselt on populatsioon liiga väike, et liiki suudetaks päästa. Nimetage saar või vares !

19) Eriti palju kasvatatakse teda Californias ja Austraalias. Turul on nüüdseks tugevalt esindatud ka juba Iisrael, ilmselt pärinevad ka meil kaubanduses saadaval olevad ja vahel ka magusateks greipideks hütavad viljad just sealt. Mis puuviljaga on tegu ?

20) Pildil on üks armas ja väga intelligentne loom. Teda kasvatatakse kodudes edukalt juba mitmeid aastaid. Ta on meeldiva ja sõbraliku iseloomuga lemmikloom, meenutades väliselt veidi liivahiirt, kuid on tollest suurem.. Pesa teevad nad kivide alla ja tihedatesse pöösastesse, kus asuvad ka nende toidulaod. Vabas looduses elavad suurte karjadena Tšiilis läänerrannikust kuni Andideni. Kasulikud on nad eelkõige heade laboriloomadena, kus neid kasutatakse suhkurtõveravimite testimiseks, sest nende loomakeste organism ei seedi suhkruid. Tahame teada nime ?

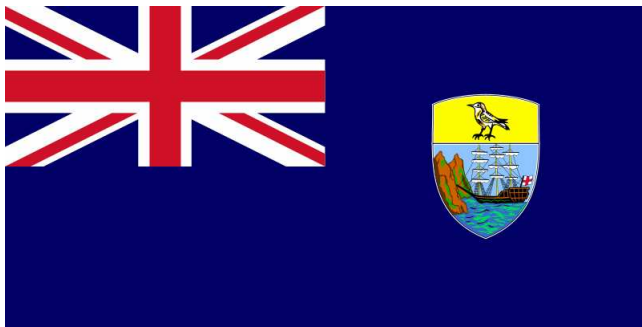

21) Kaardil punasega tähistatud vabariik on Venemaa autonoomne piirkond Siberi föderaalringkonnas. Pindala 61 610 km², elanikke 537 200. Nimetage see vabariik?

22) Mis riigi hünni tõlkega on tegu?

Mu isa, võimas Karl Suur, vabastas mind saratseenide käest,
Ja ta andis mulle suure Ema Meritxelli elu.
Ma olen sünnilt Vürstitar, erapooletu Neitsi kahe rahva vahel.
Ma olen Karolingide impeeriumi ainus tütar
Usklik ja vaba üksteist sajandit, usklikuks ja vabaks ma jään.
Seadused olgu mu õpetajateks ja Vürstid mu kaitsjateks!

23) ÜRO liigituse järgi kuulub Lääne-Aafrika regioon 16 riiki pluss üks Suurbritanniale kuuluv territoorium. Nimetage see?

24) Piltidel on üks Istra poolsaarel Aadria mere rannikul asuv u. 59000 elanikuga linn. Linnas asub ka üks maailmas paremini säilinud amfiteater. Sama nime kannab ka ühe aafrika riigi rahaühik. Mis linn?

25) Kümmeaastat tagasi kostus Tallinna linnavalitsusest häält trolliliikluse kahjulikkuse kohta, eestkõnelejaks oli vist kadunud „Raua Robert“. Tegelikuses ongi nii, et Euroopas saab trollibussiga sõita vaid endisel N.Liidu territooriumil ning veel ühes riigis. Milline riik?(Asendatud)

26)1907 aastal ehitati Pärnus jõe paremale kaldale Baltikumi esimene üldiseks kasutamiseks mõeldud elektrijaam. Jaama ehitusel kasutati midagi esmakordselt, mis tänapäeval on üsna tavaline. Mida?

27) Küsitava eluaastad olid 1787-1826, aastast 1823 oli ta professor Münchenis, kuhu on ka maetud. Uuris esimesena valguse lainepikkusi difraktsioonivõre abil, tema hauakivil on tekst „APPROXIMAVIT SIDERA“(eesti keelde tõlgituna „Ta tõi tähed lähemale“) Kes ?

28) Näete pildil DDR-i omaaegset luksusautot , mida toodeti isegi veel 1990 aastal . Eriti palju kasutati neid politseiautodena , sest suutis erinevalt Trabantist arendada mingitki kiirust . Mis autofirmaga oli tegu ? (Eisenachis asub samanimeline loss , kus Martin Luther olevat kuradit tindipotiga visanud . Väidetavalt võivad külastajad siiani seda tindiplekki ahju kõrval seinapalgil vaadata.)

29) Erinevates maades on küsitav pikkusmõõt erineva pikkusega. Rootsis (samuti soomes) on selle pikkuseks 10,688km. Rootsis on ta praegugi ametlikult kasutusel ning selle abil arvestatakse autode kütusekulu. Nimetage mõõtühik!

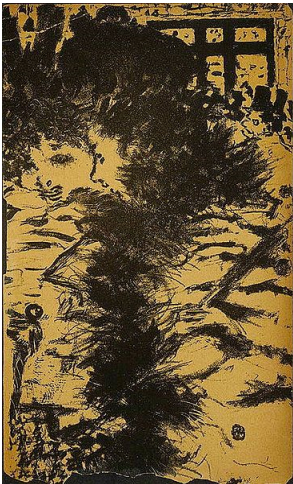
30) Nimetage autor ja teos !

31) 1994-1998 Tobias Moretti, 1998-2002 Gedeon Berkhard, 2002-2004 Alexander Pschill, aastast 2008 Kaspar Capparoni. Kõigil neil on olnud nimetatud filmiperioodidel üks ja sama partner. Kes?

32) Kui Eesti teatritel on mitmeid hinnalisi reliikviaid, mida pärandatakse (paar eset nendest on jõudnud ka varaste kätte), siis Eesti kirjanduse ainsaks laiemalt teadaolevaks reliikviaks on Betti Alveri käevõru. 2009 aastal sai ta uue omaniku, üleandjaks oli senine valdaja Ave Alavainu. Kes oli see õnnelik ?

33) Küsitav näidend valmis 1997 aastal ning autor lisas sellele ka iroonilise moto „Ma kirjutasin selle raha pärast“. Kummalisel kombel on moto täkke läinud, senimaani on seda maailmas lavastatud ligi kolmekümnel korral. Nimetage autor ja näidend !

34) Küsitav kunstirühmitus tegutses Pariisis aastatel 1888-1903. Heebrea keeles tähendas rühmituse nimi „prohvetit“, oma loomingut vastandati akademismile ja impressionismile. Tuntumad liikmed olid P.Bonnard, G.Lacombe, P.Ranson, F.Vallotton, J.Veskade. Millist nime küsitav rühmitus kandis ? (Piltidel Bonnardi ja Vallotoni tööd)

35) Aastal 2009 ilmus Eesti raamatu poodide lettidele autori sõnul 21 aastat kirjutatud romaan „Valgus olematus aknas“. Kriitikute poolt vaimustushüüdeid ei olnud, pigem vastupidi, ent asja teeb huvitavaks see, et autoriks on üks endine minister. Kes ?

36) Eestile edukal, 2009 aastal Torinos toimunud sisekergejõustiku EM-l kuulusid naiste kaugushüppe esikuuikusse vaid kolme riigi esindajad. Üks riik oli loomulikult Eesti, millised olid kaks ülejäänud riiki ?

37) 2016.a. suveolümpiamängud teatavasti Rio de Janeiros. Milline linn aga oli lõpphääletusel kaotaja ? Paraku ei kandideeritud esimest korda, korraldamisõigusega pole õnn seda linna soosinud.

38) Läti (ja Baltimaade) olümpiaajalukku on läinud mees nimega Arvids Jurgens. Millega aga täpsemalt ?

39)1986.a. jalgpalli MM-l Mehhikos tegi omamoodi ajalugu Aafrika jalgpall. Nimelt juhtus nii, et just sellel MM-l sai esimest korda „peksa“ ühe Euroopa riigi koondis ühe Aafrika riigi koondiselt. Nimetage need kaks riiki !(Asendatud!!!)

40) Kes laulab ? (Ei ole sportlane!)

1	1977
2	sõrm (pöial)
3	Herbert Abel
4	Holmi saar (Holmia-Stokholm)
5	Eino Tamberg „Raudne kodu“
6	Baskid (baski keeles Euskaldunak)
7	Arkadio Laigo
8	Grete Udras (hiljuti isikliku rekordi 192cm viinud Eesti kõrgushüppaja)
9	Romano Prodi (Itaalia peaminister 2006-08, viimane ametiaeg jäi Berlusconi peaministriks oleku aegade vahele)
10	kuurits (Viitinas toimuvad regulaarselt isegi võistlused kuuritsaga püügis)
11	1954 (pildil USA riigisekretär John Foster Dulles)
12	Aaroni (Moosese venna) pojad
13	EXCOMM (Executive Committee of the National Security Council)
14	Plejaadid (Atlase ja merenümfli Pleione seitse tütart)
15	Verner Hans Puurand
16	Jumalaküünal (Our Lord's Candle)
17	harilik heeringakuningas (ingl.k Oarfish)
18	Havai vares (Hawaii saar, ldn.k Corvus hawaiiensis)
19	Sviiti (Sweetie) sviitipuu Citrus × paradisi Oroblanco vili.
20	Deegu ehk tavadeegu (Octodon degus)
21	Hakassia Vabariik (pealinn Abakan)
22	Andorra (Andorra Vürstiriik, katalaani El Gran Carlemany)
23	Saint Helena (ametlikult Saint Helena, Ascension ja Tristan da Cunha)
24	Pula (it.k Pola asub Horvaatias , rahaühik Botswana pula)
25	Šveits
26	veealune elektriikaabel
27	Joseph von Fraunhofer
28	Wartburg
29	penikoorem
30	Imre Kálmán „Bajadeer“ (Emmerich Kalman „Die Bajadere“)
31	Politseikoer Rex
32	Elo Vee (Viiding)
33	Jaan Tätte „Ristumine peateega“
34	Nabis (Les Nabis)
35	Andi Meister (teede- ja sideminister 22.10.1992 - 08.11.1994 M.Laari valitsuses)
36	Venemaa , Sloveenia
37	Madrid
38	ainsana baltikumist osalenud nii suve- kui tali OM-I (1924-jalgpall, 1936-bobisõit)
39	Saksamaa , Alžeeria
40	Tarmo Urb